

Datum
2025-05-05

Diarienummer
KS-2025/615

Handläggare
Maria Sundblad
Maria.Sundblad@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Svar på remiss – Skärpta villkor för friskolesektorn

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Yttrande enligt bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänstutlåtande, daterat den 5 maj 2025, överlämnas som svar på remissen *Skärpta villkor för friskolesektorn*, SOU 2025:37.

Sammanfattning

Huddinge kommun har getts möjlighet att yttra sig över remissen *Skärpta villkor för friskolesektorn*, SOU 2025:37.

Kommunstyrelsens förvaltning har samberett ärendet med barn- och utbildningsförvaltningen och gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Samberedande förvaltningar ställer sig bakom flera av utredningens förslag som kan ses som ett steg i rätt riktning för att säkerställa att barn och elever, oavsett skolform, ges tillgång till en likvärdig utbildning.

Det är positivt att kommunerna ges ökad insyn i friskolornas ekonomi för att stärka kontrollen, motverka välfärdsbrottlighet och säkerställa att skolpengen används på ett ändamålsenligt sätt.

På kort sikt kan utredningens förslag innebära att kommunen behöver ta ansvar för nya elevgrupper. Förslagen innebär även en inte obetydlig ökning av kommunens administrativa uppgifter och tillsynsansvar, med ökade kostnader för kommunen. Det är viktigt att kommunerna kompenseras för kostnader som uppstår, i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen.

Beskrivning av ärendet

Huddinge kommun har av Utbildningsdepartementet getts möjlighet att yttra sig över remissen *Skärpta villkor för friskolesektorn*, SOU 2025:37 (bilaga 2).

Remissen utgör ett delbetänkande. Slutbetänkandet presenteras i december 2025. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2027. Utredningens förslag gäller förskola, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och fritidshem.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Kommunstyrelsens förvaltning har samberett ärendet med barn- och utbildningsförvaltningen och gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Utredningen syftar till att öka kvaliteten och likvärdigheten inom utbildningssektorn. Förslagen ska verka för att enskilda huvudmän som bedriver skola eller förskola ska ha rätt incitament till regelefterlevnad samt förmåga att bedriva en långsiktig och högkvalitativ verksamhet för barn och elever. Utredningens förslag spänner över att antal områden. I utarbetandet av förslagen och i överväganden har utredningen strävat efter en helhetssyn.

Utredningens övergripande förslag:

- Införandet av förbud mot vinstutdelning och andra värdeöverföringar
- Skärpta krav på enskilda huvudmäns ekonomi och långsiktighet
- Bedömning av förutsättningar att reglera utländskt ägande
- Återkrav av kommunala bidrag
- Införande av sanktionsavgifter
- Villkor för riktade statliga bidrag
- Lättare att besluta om återkallelse av godkännande, statliga åtgärder för rättelse eller verksamhetsförbud
- Införande av tvångsförvaltning av fristående skolor
- Skolinspektionens rätt att intervjua elever under 16 år utan vårdnadshavarens samtycke

Konsekvenser och kostnader för kommunen

Utredningen lämnar flera förslag som påverkar kommunerna på olika sätt, huvudsakligen i deras roll som tillsynsmyndighet. Förslaget om återkrav av kommunala bidrag kommer också att påverka kommunerna i deras roll som utbetalande myndighet. Kommunerna kan också påverkas genom sitt ansvar för att tillhandahålla utbildning i kommunen om vissa enskilda huvudmän till följd av förslagen måste eller väljer att lägga ned sin verksamhet.

De nya uppgifterna och verktygen innebär ökade kostnader för kommunen. Utredningen föreslår att kommunerna, i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen, tillförs medel med motsvarande belopp för att kompensera för de ökade kostnaderna.

Förvaltningens synpunkter

Samberedande förvaltningar ställer sig bakom flera av utredningens förslag som bidrar till ökad transparens, jämlikhet, likvärdighet, kvalitetskontroll, ekonomisk ansvarighet, samverkan och samarbete. Förslagen kan ses som ett steg i rätt riktning för att säkerställa att barn och elever, oavsett skolform, ges tillgång till en likvärdig utbildning.

I likhet med utredningen anser samberedande förvaltningar att skolpengen ska användas till skolverksamhet, generera kvalitet för eleverna och således inte användas till andra ändamål. Följaktligen är det positivt att kommunerna ges ökad insyn i friskolornas ekonomi, för att säkerställa att de uppfyller kraven som ställs på dem. Detta utgör ett steg i rätt riktning för att stärka kontrollen, motverka

Datum
2025-05-05

Diarienummer
KS-2025/615

välståndsbrottlighet och säkerställa att skolpengen används på ett ändamålsenligt sätt.

Det är viktigt att den kommunala skolan ges möjlighet att anpassa sig till förändrade förutsättningar. Om vissa huvudmän måste avveckla sin verksamhet, kan det på kort sikt innebära att kommunen behöver ta ansvar för nya elevgrupper. Detta riskerar att skapa tryck på den kommunala kapaciteten, särskilt i de fall där friskolan haft en inriktning som i dagsläget saknas i kommunens egen regi.

Samberedande förvaltningar är öppna för ett ökat ansvar för kommunen att genomföra kvalitetsutvärderingar i alla förskolor och skolor, oavsett huvudman. Det kan bidra till dialog om utvecklingsbehov samt ge underlag för eventuella åtgärder.

Utredningens förslag innebär en inte obetydlig ökning av kommunens administrativa uppgifter och tillsynsansvar, med ökade kostnader för kommunen. Det är viktigt att kommunerna kompenseras för kostnader som uppstår, i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslagen till beslut innebär inte några ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Camilla Broo
Kommundirektör

Anna Tengelin Skoog
Biträdande kommundirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Huddinge kommuns yttrande
- Bilaga 2. Remiss, Skärpta villkor för friskolesektorn, SOU 2025:37

Beslutet ska skickas till

Utbildningsdepartementet